

NEON ETOS

ἰ χαρὰ διὰ
τοὺς ἔχον-
τας ἐστὶν,
ποία εὐ-
φροσύνη
διὰ τοὺς ἔ-
χοντας χα-
ρὰν ἐν τῇ
καρδίᾳ τὰς
ἡμέρας
αὐτὰς. "Ο-

σον καὶ ἂν θελήσῃ κανεῖς νὰ κάμῃ τὸν σοβα-
ρόν, ὅσαι μέρηναι καὶ ἄς περιδοιμοῦσι περὶ
τὰ ὅτα μας, μία χαραυγὴ ἀναγεννήσεως ὑπο-
λανθάνει εἰς τὰς πικρίας τῶν ἐτῶν καὶ μία λι-
κνιστικὴ ἡρεμία πλανᾷ τὸν νοῦν εἰς Παραδεί-
σους χαρᾶς. Ἐνθυμείται κανεῖς μὲ νοσταλγίαν
τοὺς παιδικοὺς χρόνους, τὰ παραμικρότερα
ἀντικείμενα. Οἱ θαλπιμπάγκοι ἔχουν τὴν ἀξίαν
ἐνὸς ἀγάλματος τὰς ἡμέρας αὐτὰς καὶ ἡ πα-
τρικὴ ἐστία ἡ σπινθηρίζουσα ἀπὸ ξύλα ὑπερ-
τερεῖ τοὺς πολιτισμένους λίθους. Ὅσα ἔτη
καὶ ἂν παρέλθουν, ὅσῳ καὶ ἂν ὀργώσῃ τὰς πα-
ρειάς μας ὁ χρόνος καὶ λευκάνῃ τὰς τριχὰς μας,
ὁ ἐξ ἀναμνήσεων πύργος θὰ ὑψοῦται ἀπρόσβλη-
τος ἀπὸ θυέλλας, ἀστράπτων εἰς τὸν Ἥλιον τῆς
Ἀγάπης.

Ο ΣΠΕΝΣΕΡ

Ο Σπένσερ, ὁ μέγας φιλόσοφος, ἀπετεφώθη.
Ἦτο ἡ τελευταία του θελήσις. Ἄνευ ἐκκλη-
σιαστικῆς πομπῆς, ἐτέθη τὸ σῶμα τοῦ Σπένσερ
εἰς τὸ πῦρ, ἐνῶ ἀνηγέλλετο ὅτι ἰδρύετο βρα-
δεῖον ἐπ' ὀνόματί του. Τοιαύτην ἀθάνατον ἐκ-
μηδένουν τίς δὲν φθονεῖ!

Ἄλλ' ὁ Σπένσερ δὲν ἦτο κανεῖς ἰδιότροπος
φιλόσοφος. Ἦτο μέγας συγχρόνως ἐραστὴς τῆς
μουσικῆς, ἥτις σπουδαῖον πρόσωπον διεδραμά-
τισεν ἐν τῷ βίῳ του. Διότι τὸ ὄνομα τοῦ Σπέν-
σερ κατέχει ὑπέροχον θέσιν ἐν τῇ νεωτέρᾳ αἰ-
σθητικῇ τῆς μουσικῆς.

Ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα τῆς μουσικῆς ἀπὸ
Δαρβίνου μόνον ἤρξατο ἀπασχολοῦσα τοὺς ἐν
Ἀγγλίᾳ, μετὰξὺ δὲ τῶν περὶ ταύτην ἀσχοληθέν-
των διακρίνονται τὰ ὀνόματα τοῦ Σούλλυ καὶ
τοῦ Σπένσερ. Ἡ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ἀρχὴ καὶ
ἡ λειτουργία τῆς μουσικῆς» (The origin and
function of music) μελέτη τοῦ Σπένσερ ἔχει με-
γάλην σπουδαιότητα. Ἦδὼν ὁ Δαρβίνος ἠσχο-

λῆθη περὶ τὸ ζήτημα τῆς ἀρχῆς τῆς μουσικῆς.
Ἄνεδραμε μέχρι τοῦ κελαδήματος τῶν πτηνῶν,
ἀφ' ὧν μετεβιβάσθη ἡ μουσικὴ εἰς τὰ ζῶα καὶ
τὸν ἄνθρωπον. Οἱ μουσικοὶ φθόγγοι καὶ ὁ ρυθ-
μὸς φαίνεται ὅτι ἐμφοφώθησαν εἰς τοὺς πρώτους
ἡμιαγρίους ἀνθρώπους κατὰ τὴν ἐκζητησὶν τοῦ
θῆλεος. Ἀλλὰ τὴν θεωρίαν ταύτην ἀνέτρεξεν ὁ
Χάνσλικ ὑποστηρίξας ὅτι τὴν ἀρχὴν τῆς μουσι-
κῆς τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς ἀνευρίσκομεν οὐχὶ
ἐν τῷ κελαδήματι τῆς ἀνδρόνος, ἀλλὰ ἐν τῷ βε-
λάσματι τοῦ προβάτου. Κατὰ δὲ τὸν Σπένσερ ὁ
μουσικὸς φθόγγος ἐγεννήθη ἐκ τῆς φωνῆς, ἥτις
συνοδεύει πᾶσαν ψυχικὴν διάθεσιν καὶ εἰς αὐτὰ
τὰ ζῶα. Οἱ φθόγγοι τῆς μουσικῆς δεικνύουσι τὰ
ἐσωτερικὰ αἰσθήματα. Ὁ Σπένσερ φέρει τὸ πα-
ράδειγμα τῆς οἰκοδομητικῆς καλοῦσης ἐπανε-
λημμένως τὴν ὑπερέττιαν, μὴ ἀπαντῶσαν. Ὁ
αὐξὼν ἐρεθισμὸς τῆς φωνάζουσας ἐκδηλοῦται
διὰ τοῦ αὐξήσαντος ὕψους τοῦ τόνου τῆς φωνῆς.
Ἐκ τῆς ποικιλίας ταύτης τοῦ τόνου τῆς φωνῆς
ὁ Σπένσερ συνεπέρανε τὴν μόρφωσιν τῆς με-
λωδίας.

Ὁ Σπένσερ ἀπέθανεν μὲ τοὺς ἥκους τῆς μου-
σικῆς. Εἰς καλλιτέχνους ἐπαίξε διαρκῶς κατὰ
τὰς τελευταίας του στιγμὰς.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΛΕΝΤΙΓΙΑΚ

Εἰς ἐν νεόδμητον κατάστημα τῆς ὁδοῦ Στα-
δίου - τὸ ὅποῖον διόλου ἀπίθανον νὰ κατα-
τήσῃ μεθαύριον ἀλλαντοπωλεῖον - ἐλαμψεν ἐν
φῶς τέχνης, τὸ ὅποῖον κανεῖς δὲν ἀνέμενε. Τὸ
φῶς αὐτὸ ἦλθεν ἐξωθεν - καὶ δι' αὐτὸ ἴσως ἔχει
τὴν ἀξίαν τὴν ἀσυνειθιστον διὰ τοὺς ἀστοὺς
τῆς πρωτευούσης. Ὁ Γάλλος ἔμπορος καλλιτε-
χνημάτων Λεντιγιάκ ὑπέθεσεν ὅτι ἡ γῆ τῆς τέ-
χνης θὰ ἐφιλοξένοι τὴν ξένην τέχνην μὲ τὸ
πνεῦμα τῆς ἐλευθεριότητος ὅπερ διακρίνει τὰς
ὥραιας τέχνας. Ἐμαθε ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὸν
τόπον μας καὶ πολυτάλαντοι καὶ ἥνοιξεν ἡ Ἐκ-
θεσις. Οὐδόλως παράδοξον ἂν ἐσφαλεν εἰς τοὺς
ὕλικούς ὑπολογισμούς του. Ἐγένετο ὅμως -
ἔστω καὶ ἀκουσίως - ἀφορμὴ ὅπως οἱ καλλιτέ-
χναι μας ὅσοι δὲν διεσκέλιδαν τὰ ὄρια τοῦ
ἐλευθέρου βασιλείου, αἰσθανοῦν μίαν πνοὴν
ἀληθινῆς τέχνης, νὰ διδαχθοῦν ἀπὸ τὸ ἐν εἰ-
δει ἐκθέσεως πρᾶτῆριον, ὅπερ ἐκόσμου ἐργα
ἐπιφανῶν διδασκάλων, ἐργα εἰς τὰ ὅποια θαυ-
μάζει τις τὴν τέχνην τὴν ἀνευ ψιμυθίου καὶ
τὴν ἀνευ προκαταλήψεων. Ἦσαν εὐτυχῶς ὀλίγα
τὰ ἐργα ἐκεῖνα τῆς συλλογῆς τοῦ κ. Λεντιγιάκ
τὰ ὅποια ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῶσι ἀνορθογρα-
φίαι μιᾶς καλῆς ἐκθέσεως. Ἀλλ' ἀδιάρητον
ἡμᾶς ἐνδιαφέρουν οἱ καλοὶ πίνακες καὶ τοιοῦ-
τοι εἶναι ἀρκετοί. Εὐηρέσκει ἡ τεχνικὴ ἀνάο-
ρη αὐτῶν, ἡ ἀντίθετος πρὸς τὴν ἐν Ἑλλάδι
κρατοῦσαν σύγχυσιν τῆς τοποθετήσεως. Ἡ το-
ποθέτησις! Ἐνας σκόπελος καὶ αὐτὸς ὅστις
τὸν ὑπερβῇ ἐκ τῶν ἐκθετῶν παρ' ἡμῖν δύνα-
ται νὰ θεωρηθῇ εὐτυχής. Ὁ καλλιτέχνης, ὅταν
θέσῃ τὴν τελευταίαν πινελιάν δὲν δύναται νὰ
εἰπῇ ὅτι τὸ ἔργον του ἐτελείωσε. Ἄμα ἀναο-
τηθῇ, τότε μόνον ἡ προσωπικότης τοῦ καλλι-

J. Perrault Μετά τόν πρῶτον φόνον

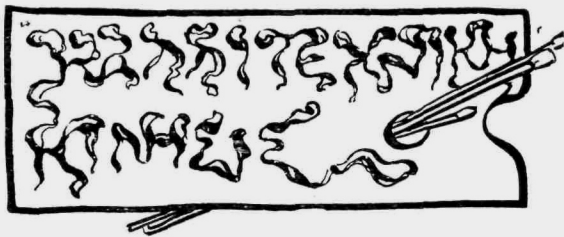
τέχνου ἀφανίζεται καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ τοῦ ἔργου.

Χάρις εἰς τὴν ἐκθεσὶν τοῦ Λεντιγιὰκ ἐδόθη ἀφορμὴ - καὶ εἶναι ἀξιοὶ ἐπαίνου ὅσοι ἦρθον ἀπὸ τοῦ ἐγὼ τῶν καὶ ἐπωφελήθησαν τῆς εὐκαιρίας - ἵνα καὶ οἱ πτωχοὶ καλλιτέχναι μας ἀντιληφθῶν πῶς ἀντιλαμβάνονται τὴν τέχνην καὶ ὅσοι δὲν εἶχον τὴν τιμὴν νὰ μαθητεύσουν εἰς τὸ περιλαμπρὸν Πολυτεχνεῖον μας. Ἴσως ν' ἀνεκάλυψαν καὶ ἀγνώστους ὀρίζοντας, ἴσως νὰ ὀδηγήθησαν εἰς μερικὰς γραμμάς, ἃς μᾶτην μέχρ' αὐτῶν ἀνεζήτουν, καὶ ἴσως νὰ ἠσθάνθησαν - διὰ μιάν στιγμὴν ἔστω - ὅτι ἡ τέχνη εἶναι μὲν ἐμπόρευμα - καὶ τὸ ἀπέδειξεν ὁ κ. Λεντιγιὰκ - ἀλλ' εἶναι καὶ ἱκανότης, ἡ ὁποία δὲν ἀπαντᾷ συνήθως εἰς τὰς παρ' ἡμῶν καλλιτεχνικάς ἐκθέσεις - γράφε κοκορομαχίας - οὔτε διδάσκειται ἀπὸ κριτικούς τῆς περιοχῆς τοῦ κ. Ο. Κρίθαντος, τοῦ αἰφνης ἐνσκήψαντος εἰς μιάν Ἀθηναϊκὴν ἐφημερίδα, κατατροποθέντος ὅμως ὑπὸ τὰ σκώμματα.

ΔΑΦΝΙΣ

ΘΕΑΤΡΟΝ

ΤΙΜΗ ΕΙΣ ΤΗΝ

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΝ.”

Κατὰ τὰ ἐπισήμως γεγόμενα γνωστὰ ἀποτελέσματα τῶν Ἑλληνοδικῶν ἐπιτροπειῶν τῆς Διεθνούς Ἐκθέσεως Ἀθηνῶν, τῆς ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Β. Υ. τῆς πριγκηπίσσης Σοφίας, εἰς τὸ ἡμέτερον περιοδικὸν ὁμοψήφως ἀπενεμήθη ἀργυροῦν βραβεῖον μετὰ διπλώματος, διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν αὐτοῦ ἀξίαν. Εἶναι ἡ «Πινακοθήκη» τὸ μόνον βραβευθὲν ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐκθέσει περιοδικῶν τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, μηδενὸς ἄλλου λαβόντος οἰανδήποτε τιμητικὴν ἄλλην ἔνδειξιν. Οὕτω, ἡ «Πινακοθήκη» ἦτις τοσοῦτον τιμᾶται ἐν Εὐρώπῃ, ὥστε νὰ γίνεταί λόγος περὶ αὐτῆς ἐν τῷ ἄλλοθενεῖ τύπῳ καὶ νὰ ἐπιζητεῖται ἡ μετ' αὐτῆς ἀνταλλαγὴ τῶν σπονδαιοτέρων καλλιτεχνικῶν φύλλων, ἐπιβραβεύεται ἤδη ἐν διεθνεί ἐκθέσει, τυγχάνουσα ὅλως ἐξαιρετικῆς τιμῆς.

Εν τῶν σπουδαιωτάτων ζητημάτων, τὰ ὅποια ἀνέκαθεν ἀπασχολοῦσι τοὺς θεατρικοὺς τεχνοκρίτας εἶναι πῶς ἡ τέχνη τελειοποιουμένη δύναται νὰ φθάσῃ τὴν ἀλήθειαν τῆς φύσεως. Οἱ μέγιστοι τῶν καλλιτεχνῶν, οἱ διὰ τῆς ὑπερόχου αὐτῶν ὑποκρίσεως ἐπισπῶντες τὸν θαυμασμὸν τῆς ὑψηλότητος, κατὰθῶσαν διὰ τῆς μεγάλου ἐμπνεύσεως αὐτῶν καὶ τῆς ἐνδελεχοῦς, τῆς ἀκατάβλητου μελέτης, τόσον πιστῶς ν' ἀποδίδωσι τὴν ἀλήθειαν τῆς ἐκφράσεως τῶν ἀνθρώπων συγκινήσεων καὶ παθῶν, ὥστε ἡ τέχνη αὐτῶν νὰ συνταυτίζεται μετὰ τῆς φύσεως. Ἡ ἀποκορύφωσις τῆς τέχνης ἀφαιρεῖ τὴν ἐντύπωσιν τῆς τέχνης καὶ προσδίδει εἰς αὐτὴν τὴν ζωντανὴν καὶ ἰσχυρὰν ὄψιν τῆς φυσικότητος. Παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, μετὰ τὴν περιφανὴ ἀποτυχίαν τοῦ Β. Θεάτρου ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην διεύθυνσιν τοῦ κ. Σ. Στεφάνου, μόνῃ ἡ Νέα Σκηνὴ ἔδειξε σημεῖα τινὰ καλλιτεχνικῆς ἀναπλάσεως.

Ἡ ἐμφάνισις τῆς ἐχαιρετισθῆ μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἀπὸ τοῦς πονοῦντας τὸ ἑλληνικὸν θέατρον καὶ βαρυνθέντας ν' ἀκούωσι ψευδεῖς φωνάς, νὰ βλέπωσι ψευδεῖς κινήσεις, ἐν μέσῳ ψευδῶν σκηνογραφιῶν. Δύο ἢ τρία πρόσωπα μάλιστα αὐτῆς, οὐχὶ ἐξ ἀνάγκης βιοπορισμοῦ ἀνελθόντα τὰς σκηνίδας, ἀλλ' ὑπεύκοντα εἰς ἀληθῆ κλίσιν, κεκτημένα ἔμφρον ἰδιοφυῖαν ἐφέλκυσαν τὴν προσοχὴν τῶν εἰδόντων καὶ ἀνῆλθον εἰς περιωπὴν ἐν τῇ ἐκτιμῇ τῶν ἱκανῶν νὰ κρίνωσιν.

Τὴν πρώτην θέσιν ἐκ τούτων διεκδικεῖ ἡ δεσποινὶς Ἐκνθάκη. Διεκκεκριμένης ἀνατροφῆς καὶ ἀρτίως μορφώσεως κόρη, ἔχουσα καλλιτεχνικά προσόντα, ἡγάγη τὸ θέατρον διὰ τῆς ἀγνωστῆς λατρείας καὶ ἐντὸς βραχέος χρονικοῦ διαστήματος ἐφέλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς μᾶλλον ἀναπτυγμένης καὶ καλαισθητοῦς μεριδος τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀθηνῶν. Κατέθελεν, ὅχι μόνον διὰ τῆς φυσικωτάτης ἀπαγγελίας τῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ψυχολογικῆς ἀντιλήψεως τῶν χαρακτήρων καὶ τῆς χαρακτηριστικῆς πρωτοτυπίας τῆς ὑποδύσεως αὐτῶν.

Τὸ ἔτι δὲ μᾶλλον ἐξαῖρον τὴν μεγάλην ἀξίαν τῆς Ἀδὸς Ἐκνθάκης εἶναι ὅτι εἶναι σχεδὸν αὐτοδίδακτος ὅπως